

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

UKA 2020 / 113

17.11.2020

Mikivsuk Thomassen

Qimmit qimuttut Qeqertarsuarmiittut 2017 kingorna piaqqiasut tamarmik DNA-kkut misissortinnissaannik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartuni aalajangiiffisassatut siunnersuut. DNA-kkut misissuinerup takutissavaa qimminik akusaqalerismanersoq. Naalakkersuisut peqquneqassapputtaaq qimminik akusanik nassaartoqarpat, qimmimik akusamik piginnittoq qimmiutini akusaasoq toqukkusunneraa paasiniassallugu.

(Inatsisartunut ilaasortaq, Doris J. Jensen, Siumut)

Siullertut qujarusuppugut saqqummiussaqartumut.

Inuit Ataqatigiinnit imaattumik oqaaseqassaagut, qimmit qimuttut Qeqertarsuarmi 2017-miit piaqqisimasut immikkut misissorneqarnissaat, qimmit qimuttut akusaasinnaanerat avataaneersumik, saqqummiisumik oqaatigineqarpoq.

Tamannalu Inuit Ataqatigiinnit isumaqarpugut qimmit qimuttut qimmeqarfimmiittut illersugaanerat inatsisitigut takuneqarsinnaammat, Naalakkersuisullu akissutaanni takuneqarsinnaavoq qimmit qimuttut pillugit inatsisisap suliarineqarnera kinguartsinnejqarsimasoq, Inuit Ataqatigiinnit innersuukkusupparput suliassaq aalluteqqullugu.

Maluginiakkattali ilagaat qimmit qimuttut pillugit immikkut misissuisinnaaneranut periarfissaqanngitsoq tamannalu, soorunami uggornarpoq, qimmit qimuttut misissorneqassappata isumaqarpunga qimmit qimuttut tamaasa misissorneqartariaqneranik kinguneqartariaqartoq, tamannalu qimmeqarfimmut tamanut atuuttariaqartoq immikkoortitsisoqannginnissaa pingaaruteqarluinnarmat.

Qulakkeertariaqassammat qimmit qimuttut illersugaanerat immikkoortinneqassanngimmata, tassami naluarput Qeqertarsuaq kisimi qulakkeerneqarsimanoq akusaasinnaasumik peqarnersoq, Qimmit qimuttunik periusissiaqarnissaq Kommunip akisussaaffigigaat takuneqarsinnaavoq.

Pitsaasumillu qulakkeerneqassappata Kommunit suleqatigineqarnissaat pingaaruteqarpoq kiisalu suliaqatigiit, Projekt Qimmeq, KNQK. Taakkualu suleqatigineqarsinnaanerat misissorneqarsinnaasoq ilimagilluinnarpara.

Kalaallit qimmeq qimuttoq illersorneqartuarnissaa tamatta soqutigisarigippu ilimagilluinnarpara, uanili immikkut misissuisoqarnissaai Qeqertarsuaq kisimi isiginiarneqassanngitsoq kissaatigaarput tunngavissaqannginnera takuneqarsinnaammat.

Inuit ataqtigiinnit isumaqarpugut suliaq ingerlannejqarsimasoq Naalakkersuisut akissutaanni takuneqarsinnaasoq kisiannili tunngavissaqanngitsoq suliassaq ingerlateqqinnejqarnissaanut, soorunami aaqqiissuteqartoqassappat pitsaasumik, susassaqartuni aaqqiagiinngissuteqartoqarsimappat inatsisit atuutsinnejqartariaqartut, kommunillu ileqqoreqqusaat avaqqunnejqarsinnaanngitsut.

Uumasut nakorsaat paassisutissanik pitsasumik katersiiveqarnersoq paaserusussinnaavara qimmit qimuttut eqqarsaatigalugit, Naalakkersuisillu tamanna qulakkeersimaneraat paasisaqarfigerusuppara.

Qulakkeerusuppara qimmit qimuttoqarfiit immikkut isiginiarneqannginnissaat tassami pisussaaffigaarput ataatsimut isiginiarneqarnissaat, tamannalu immikkut suliaqartoqassappat immikkoortitsinertut isigineqarsinnaavoq tamannalu angorusunngeqaara.

Suliassarlu pisortaqarfiit ilaannaat peqataatinneqarsimanerat uggoraara tamannalu pissusissamissuunngitsoq takuneqarsinnaavoq Naalakkersuisut akissutaanni, isumaqarpunga taamatut ingerlaannartoqarsinnaanngitsoq akisussaaffimmik tigusisoqartariaqartoq, tassami illuinnaasiortumik sulisoqarsimagaangat angusaq pitsasuuusangimmat.

Inuit Ataqatigiinniit qulaani taaneqartut paasisaqarfigerusullugit ataatsimiititaliamut ingerlateqqinnejqarsinnaanera ammaffigaarput.